

перегляду традиційних освітніх підходів та впровадження новітніх технологій у навчальний процес. Інноваційні підходи до підготовки професіоналів та фахівців, міжнародна співпраця й інтеграція інформаційних технологій є ключовими чинниками розвитку сфери керування записами у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Комова М. В., Пелешишин А. М., Білушак Т. М. Керування документаційними процесами: навч. посібник. *Інформація. Комунікація. Документація*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. № 4. 188 с.
2. Бриль Ю. О. Професійна підготовка фахівців документно-інформаційної сфери: міжнародний досвід. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2016. № 4. С. 28–36.
3. Мудроха В. О. Особливості формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 2. С. 109–114.

УДК 003:004.65:004.056](06)

Глушкіна Валерія Сергіївна

(наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Овсієнко А. С.)

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Анотація. Електронні документи є ключовим елементом сучасної інформаційної безпеки, забезпечуючи надійне зберігання, передачу та обробку даних. У роботі розглядаються основні переваги електронного документообігу перед паперовим, зокрема захищеність від несанкціонованого доступу, використання криптографічних методів, цифрового підпису та блокчейн-технологій для гарантування автентичності, цілісності й конфіденційності даних.

Ключові слова: електронний документ, інформаційна безпека, цифровий підпис, криптографія, блокчейн, захист даних.

Сучасне цифрове суспільство інтенсивно переходить на електронний документообіг, що дає змогу суттєво підвищити ефективність роботи, прискорити обмін інформацією та знизити ризики втрати даних. Проте питання безпеки електронного документа залишається актуальним, оскільки кібератаки, підробка даних і несанкціонований доступ можуть загрожувати збереженню та автентичності інформації [2, с. 115].

Однією з головних переваг електронного документа перед паперовим є можливість застосування потужних механізмів захисту. Зокрема, для забезпечення конфіденційності даних використовуються криптографічні алгоритми шифрування. Симетричне шифрування (AES) дає змогу швидко обробляти великі обсяги інформації, тоді як асиметричні алгоритми (RSA, ECC) гарантують безпеку під час передачі даних через незахищені канали [3, с. 113].

Цифровий підпис є ще одним важливим інструментом, що забезпечує автентичність і цілісність електронного документа. Він ґрунтується на використанні криптографічних алгоритмів та дає змогу отримувачу перевірити, чи не було змінено документ після його підписання. Це виключає можливість підробки документа та підвищує довіру до цифрового документообігу [4, с. 86].

Ще одним ефективним рішенням для захисту електронних документів є використання технології блокчейн. Вона дає змогу створювати децентралізовані реєстри, де кожен запис має криптографічний зв'язок із попереднім. Завдяки цьому будь-які зміни в системі неможливі без згоди всіх учасників мережі, що значно ускладнює підробку даних та робить документи більш захищеними [1, с. 51].

Важливим фактором безпеки електронних документів є використання багаторівневих систем автентифікації, включно з двофакторною автентифікацією (2FA) та біометричними методами ідентифікації. Використання одноразових паролів та біометричних даних, як-от відбитки пальців або розпізнавання обличчя, значно ускладнює несанкціонований доступ до конфіденційної інформації.

До того ж електронний документообіг сприяє підвищенню рівня контролю за доступом до інформації. Використання розмежування прав доступу та аудит дій користувачів дає змогу вести детальний журнал змін у документах, що мінімізує можливість шахрайства або витоку інформації [3, с. 117].

Електронний документообіг також мінімізує фізичні ризики, пов'язані з паперовими носіями. Паперові документи можуть бути втрачені, знищені внаслідок пожежі, затоплення або механічних пошкоджень. Натомість електронні документи зберігаються у захищених цифрових архівах із можливістю відновлення та резервного копіювання.

Крім технічних аспектів, важливим елементом безпеки є нормативно-правове регулювання електронного документообігу. В Україні впроваджено законодавчі норми, що регулюють використання електронного підпису та встановлюють вимоги до зберігання електронних документів. Виконання міжнародних стандартів (ISO/IEC 27001) дає змогу гарантувати високий рівень безпеки інформаційних систем та захист персональних даних.

Отже, електронні документи мають значні переваги перед паперовими завдяки високому рівню захисту та зручності використання. Сучасні методи безпеки, як-от шифрування, цифровий підпис, блокчейн, багаторівнева автентифікація, аудит доступу та правове регулювання, дають змогу мінімізувати ризики кібератак, зберегти цілісність даних і гарантувати їх автентичність. Подальший розвиток технологій інформаційної безпеки сприятиме ще більшій надійності електронного документообігу в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Андрущенко Т. В. Сучасні підходи до інформаційної безпеки електронних документів. *Інформаційні технології і суспільство*. 2021. № 5. С. 45–52.
2. Бондаренко С. І. Криптографічний захист даних в електронному документообігу. *Захист інформації*. 2020. № 2. С. 30–38.
3. Гуцул Т. О. Інформаційна безпека та її значення у сучасному суспільстві. *Наукові записки*. 2021. № 4. Суми: СумДУ, 2021. С. 112–119.

4. Ковальчук О. В. Захист електронних документів: сучасні підходи та методи. *Вісник інформаційних технологій*. 2022. № 7. Харків: ХНУРЕ, 2022. С. 85–93.

5. Rivest R. L., Shamir A., Adleman L. A method for obtaining digital signatures and public-key cryptosystems. *Communications of the ACM*. 1978. Vol. 21, № 2. P. 120–126.

УДК 65.012.4

Єременко Емілія Сергіївна

(наук. керівник – д-р іст. наук, професор Ковальська Л. А.)

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ

РЕАЛІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЛОГІСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У роботі розкрито процеси організації документообігу в умовах цифровізації інформаційних процесів та налагодження ключових аспектів реалізації документаційних процесів у логістичних підприємствах. Наведено короткий перелік основних видів документів, що використовуються у логістичній діяльності, їх значення для ефективного управління матеріальними та інформаційними потоками.

Ключові слова: документація, документаційно-інформаційний процес, управління документацією.

Вступ. Процеси диджиталізації та широка цифровізація соціального простору активно простежується і в документаційно-економічній сфері суспільних відносин, що передбачає використання електронного документообігу у різноманітних складниках забезпечення цілісності бізнес-процесів. Постійне зростання обсягу текстового контенту, пов'язаного з підприємницькою діяльністю, вимагає комплексного підходу до класифікації, зберігання документів та персональних даних. Водночас критично важливим є створення ефективних систем захисту інформації. Необхідно також реалізувати процеси архівування, проведення інвентаризації, управління архівами та знищення застарілих документів, спираючись на стійкі до зовнішніх і внутрішніх загроз системи безпеки баз даних.

Управління документацією в паперовому форматі – усталений процес, але водночас складний і трудомісткий. Пошук необхідних документів займає значний час, обмін інформацією між користувачами є складним, а внесення змін не завжди відстежується, що підвищує ризики втрати даних [1]. Перехід до електронних баз даних змінює підходи до безпеки: з одного боку, забезпечує значні переваги у швидкості доступу, редагуванні та обміні документами, а з іншого – створює нові фінансові та операційні ризики. Управління електронними документами включає не лише їх перегляд, а й обмін, коментування, контроль змін, захист від втрати інформації, забезпечення цілісності та конфіденційності. Ключовим завданням у цьому процесі є побудова надійної системи захисту інформації та надання доступу до електронної інформації користувачам.

Зі врахуванням новітніх умов розвитку документообігу та збільшення обсягу документованої інформації сформульовано мету дослідження, яка визначає по-